

NIGDY CIĘ TU NIE BYŁO

(You Were Never Really Here)

W KINACH OD 13 KWIETNIA 2018

DYSTRYBUCJA W POLSCE

Al. Wojska Polskiego 41/43, 01-503 Warszawa
tel.: (+4822) 536 92 00, fax: (+4822) 635 20 01
e-mail: gutekfilm@gutekfilm.pl <http://www.gutekfilm.pl>

**NIGDY CIĘ TU NIE BYŁO
YOU WERE NEVER REALLY HERE**

Reżyseria i scenariusz

Lynne Ramsay

Na podstawie powieści

Jonathana Ames

Zdjęcia

Thomas Townend

Muzyka

Jonny Greenwood

Kostiumy

Małgosia Turzańska

Scenografia

Tim Grimes

Montaż

Joe Bini

W rolach głównych:

Joaquin Phoenix	Joe
Judith Roberts	Matka Joe'ego
Ekaterina Samsonow	Nina
John Doman	John McCleary
Alex Manette	Senator Votto
Dante Pereira-Olson	Młody Joe

Producenci

Rosa Attab
Pascal Caucheteux
James Wilson
Rebecca O'Brien
Lynne Ramsay

Produkcja

Why Not Productions
Film 4
BFI

Wlk. Brytania / Francja / USA
rok produkcji: 2017
czas trwania: 85 min.
2.35:1 – dźwięk Dolby Digital
Kolor

OPIS FILMU

Jej zniknięcie. Jego obsesje. Ich zemsta. Najlepsza rola męska (Joaquin Phoenix) oraz Najlepszy scenariusz (Lynne Ramsay) MFF w Cannes.

Okrzyknięty kobiecą odpowiedzią na „Taksówkarza” film wybitnej reżyserki Lynne Ramsay („Musimy porozmawiać o Kevinie”). Pełen pasji i gniewu thriller, który zachwyca precyzyjnie skonstruowaną intrygą i mistrzowską grą Joaquina Phoenixa („Ona”, „Wada ukryta”, „Mistrz”). Całości dopełnia hipnotyzująca muzyka Jonny’ego Greenwooda z zespołu Radiohead.

„Nigdy cię tu nie było” to historia pełnego sprzeczności mężczyzny (Joaquin Phoenix) z mroczną przeszłością. Działal zawsze sam i zawsze poza prawem: przez wiele lat przyjmował zlecenia, z którymi system sprawiedliwości nie dawał sobie rady i których nie chciał się podjąć żaden prywatny detektyw. Widział już prawie wszystko. Prześladowane go wspomnienia sprawiają, że chciałby, aby świat o nim zapomniał. Jednak, poruszony historią uprowadzonej dziewczyny, podejmuje się jej odnalezienia. Gotowy na wszystko, by odnaleźć młodą kobietę, niespodziewanie otrzyma szansę ocalenia samego siebie.

Joaquin Phoenix jakiego nie znacie. The Guardian

Najnowszy film Lynne Ramsay rzuca na kolana. Indiewire

JAK POWSTAWAŁ FILM

„Nigdy cię tu nie było” nie miał być kolejnym filmem Lynne Ramsay. W 2013 roku szkocka reżyserka stanęła na planie „Jane Got A Gun”, ale zeszła z niego już pierwszego dnia zdjęć – by nigdy nie wrócić. Powodem był konflikt z producentem Scottem Steindorffem, w efekcie sprawa zakończyła się w sądzie. Ostatecznie film z Natalie Portman w roli głównej powstał, jednak z inną obsadą i ekipą filmową. Nie odniósł większego sukcesu. – *Byłam załamana* – wspomina Ramsay. – *To był dla mnie ciężki czas.*

Ramsay, by odpocząć, wyjechała na grecką wyspę Santorini. Tam powstała adaptacja książki Jonathana Amesa o weteranie wojny w Zatoce, byłym agencie FBI, który podejmuje się odnalezienia porwanej córki senatora. W powieści Amesa spodobał się reżyserce główny bohater Joe, będący przykładem klasycznego antybohatera. – *To postać pełna słabości i wad* – tłumaczy Ramsay. – *Człowiek doświadczony przez życie, żaden James Bond.* Joaquin Phoenix był od początku jej wymarzoną rolą, aktorowi zaś spodobało się to, jak scenariusz przełamuje schematy hollywoodzkiego kina akcji. – *Chcieliśmy odejść od stereotypów i skoncentrować na atrofii męskości* – mówi aktor. Gdy tylko w jego napiętym kalendarzu pojawiło się okienko, zapytał Ramsay, czy jest w stanie rozpocząć produkcję w ciągu dwóch miesięcy. Nie widziała problemu, co zrobiło na Phoenixie olbrzymie wrażenie. To spontaniczne podejście charakteryzowało nie tylko atmosferę produkcji, ale też często skutkowało genialnymi decyzjami podejmowanymi w ostatniej chwili. W dodatku aktor i reżyserka wyjątkowo do siebie pasowali. Phoenixa zawsze napędza sytuacja, w której na planie dochodzi do koniecznych zmian w scenariuszu, a Ramsay nigdy nie była specjalnie przywiązana do swoich tekstów. Wspólna praca i poddawanie się nastrojowi sceny bardzo im pasowało.

- *Pracowaliśmy w gorączce, jak punkrockowy zespół* – tak reżyserka podsumowała 29 dni produkcji w rozgrzanym latem Nowym Jorku. Zdjęcia rozpoczęły się w momencie, gdy trzeci akt filmu nie był jeszcze skończony. Powstał już we współpracy z Phoenixem, na planie. W jednej z kluczowych scen, zaczerpniętej z książki, Joe – postać grana przez Phoenixa – strzela do mężczyzny w swoim własnym domu. Mimo widocznej wściekłości i determinacji by wydobyć z postrzelonego informacje, wkrótce obaj leżą obok siebie, nieporadnie śpiewając piosenkę Charlene „I’ve Never Been to Me”.

- *W większości filmów postrzelony bohater od razu umiera* – Ramsay tłumaczy zamysł tej sceny. – *Jeśli jednak nie działałoby się to tak szybko i pomiędzy strzelającym oraz postrzelonym wytworzyłaby się specyficzna więź?* – *Pomiędzy dublami zmienialiśmy i dodawaliśmy dialogi* – kontynuuje Phoenix. – *Rozpatrywaliśmy też sięgnięcie po inne piosenki, a Lynne zastanawiała się nad różnymi sposobami montażu. W jednej mężczyźni mieli się trzymać za ręce, w innej nawet nie leżeli obok siebie.* Aktor zaskoczony był też tym, że kiedy pojawiała się trudność w zagraneniu jakiejś sceny, reżyserka sama wcielała się przed nim w określona postać. Phoenix spotkał się z czymś takim po raz pierwszy. – *Ramsay chciała poczuć to, co czują postaci* – mówi aktor. – *Kiedy w jednej ze scen mój bohater miał iść z młotkiem w rękę przez korytarz i zastanawialiśmy się, jak szybko powinien to robić, Lynne wzięła ode mnie ten młotek i zaczęła chodzić po planie – aż znalazła odpowiednie tempo.* Ramsay i Phoenix byli tak zdeterminowani, by przełamywać schematy kina kryminalnego, że długo omawiali nawet sposób, w jaki Joe powinien wchodzić z pistoletem do kuchni, tak by scena nie stanowiła kalki z innych filmów. – *Zdarzało mi się mówić: „Lynne, to jest głupie, zupełnie jak z Agentów NCIS”* – wspomina aktor. Ale świadoma tego Ramsey przy stole montażowym zmieniała zupełnie charakter niektórych scen. Tempo produkcji było tak szybkie, że do Cannes zgłoszono nieskończony film, z animowanym storyboardem w miejscu niektórych sekwencji, a na pierwszy pokaz prasowy kopia dojechała prosto ze studia dźwiękowego. Konkursowy pokaz zakończył się jednak siedmiominutową owacją, a z Cannes „Nigdy cię tu nie było” wróciło z nagrodami za Najlepszą rolę męską – dla Joaquina Phoenixa i za Najlepszy scenariusz dla Lynne Ramsay.

SYLWETKA REŻYSERKI

Joaquin Phoenix i Lynne Ramsay na premierze filmu „Nigdy cię tu nie było” na 61st BFI London Film Festival

Lynne Ramsay urodziła się w 1969 roku w Glasgow. Reżyserka, scenarzystka, autorka zdjęć, uważana jest za jeden z najoryginalniejszych i najciekawszych głosów w brytyjskim kinie niezależnym. Absolwentka National Film School (dyplom w 1995 roku). Już szkolne filmy Ramsay wzbudziły duże zainteresowanie krytyki i jurorów międzynarodowych festiwali. Dyplomowy film pt. „Small Deaths” został uhonorowany Złotą Palmą dla najlepszego krótkiego metrażu na MFF w Cannes 1996. Jej krótkometrażówka „Kill the Day” (1997) zdobyła Nagrodę Jury MFFK w Clermont Ferrand, zaś dzięki krótkiemu metrażowi „Gasman” (1997) reżyserka ponownie zdobyła Nagrodę Jury MFF w Cannes. Od tamtej pory jest stałym gościem prestiżowej francuskiej imprezy.

To właśnie tam, w festiwalowej sekcji Un Certain Regard, został pokazany jej pełnometrażowy debiut „Nazwij to snem” (Ratcatcher, 1999). Wśród wyróżnień przyznanych temu obrazowi znalazły się Nagroda Brytyjskiej Akademii Sztuki Filmowej i Telewizyjnej BAFTA 2000 dla najlepszego debiutu reżyserskiego roku, The Guardian New Director's Award na festiwalu filmowym w Edynburgu, Nagroda im. Douglasa Hickoxa dla Najlepszego reżysera debiutanta podczas British Independent Film Awards, Srebrny Hugo za reżyserię na MFF w Chicago, Grand Prix na Arcachon Festival we Francji, Nagroda za scenariusz oryginalny na belgijskim Ghent Film Festival, Sutherland Trophy (czyli Nagroda za najbardziej oryginalny debiut fabularny) na London Film Festival. Równie wielkim sukcesem okazało się „Musimy porozmawiać o Kevinie” z roku 2011. Film zadebiutował w Konkursie Głównym MFF w Cannes, otrzymał kilka nominacji do nagrody BAFTA, przyniósł Ramsay nagrodę za Najlepszą reżyserię na gali British Independent Film Awards, uznany został Najlepszym filmem na Festiwalu filmowym w Londynie zaś Gildia Brytyjskich Scenarzystów uznała jego scenariusz za najlepszy w roku. W 2013 reżyserka odebrała nagrodę BAFTA za „Swimmer”, uznany najlepszym filmem krótkometrażowym.

Wybrana filmografia:

1996 - Small Deaths (kr.m.)

1997 - Kill the Day (kr.m.)

1997 - Gasman (kr.m.)

1999 - Nazwij to snem / Ratcatcher

2002 - Morvern Callar

2011 - Musimy porozmawiać o Kevinie / We Need to Talk About Kevin

2012 - Swimmer (kr.m.)

2017 - Nigdy cię tu nie było / You Were Never Really Here

SYLWETKA JOAQUINA PHOENIXA

Joaquin Phoenix urodził się w Puerto Rico. Karierę aktorską rozpoczął w wieku ośmiu lat. Jako młody chłopiec wystąpił w wielu serialach telewizyjnych, w tym tak przebojowych jak „Hill Street Blues”, „The Fall Guy” czy „Napisła: morderstwo”. Regularnie pojawiał się w emitowanym do 1986 roku show telewizji CBS „Gwiazda poranna/Gwiazda wieczorna”. W tym samym roku zagrał również w swoim pierwszym filmie długometrażowym pt. „Kosmiczny obóz”. Rok później Phoenix wystąpił u boku własnej siostry Summer Phoenix oraz Carole King w „Ruskich na Florydzie”. Po upływie kolejnych dwóch lat młody aktor został zaangażowany przez Rona Howarda do roli nastoletniego syna Dianne Wiest w cieszącej się sporą popularnością serii komediowej „Spokojnie, tatuśku”.

Phoenix powrócił do aktorstwa w 1996 roku, zachwycając widownię i krytyków rolą u boku Nicole Kidman w „Za wszelką cenę” Gusa Van Santa. Na młodego aktora zwróciła uwagę, między innymi, recenzentka filmowa New York Timesa, Janet Maslin, pisząc, że jest kimś, „kogo warto obserwować”. Kolejna rola Phoenixa to występ w 1997 roku wraz z Liv Tyler, Billym Crudupem i Jennifer Connelly w „Abottach prawdziwych” oraz – tego samego roku – w „Drodze przez piekło” Olivera Stone’a, gdzie pojawili się także Claire Danes, Jennifer Lopez oraz Sean Penn. W 1998 roku Phoenix dwukrotnie zagrał u boku Vince Vaughna, tworząc dwie zupełnie odmienne role – Amerykanina osadzonego w więzieniu za posiadanie narkotyków należących do jego partnera (Vaughn) w „Powrocie do Raju” oraz naiwniaka, towarzyszącego wygadnemu seryjnemu mordercy (Vaughn) w czarnej komedii „Martwe gołębie”. Kontynuując wspinaczkę po szczeblach aktorskiej kariery, Phoenix doczekał się olbrzymiego uznania za rolę w wyreżyserowanym przez Joela Schumachera „8 MM”, gdzie gra sprzedawcę w sklepie z materiałami pornograficznymi.

Kluczowym dla jego kariery okazał się rok 2000, kiedy to Phoenix zagrał w trzech filmach i otrzymał pierwszą nominację do Oscara - za występ u boku Russella Crowe’a i rolę cesarza Kommodusa w obrazie Ridley’a Scotta „Gladiator”. Poza nominacjami do Oscara, Złotych Globów i nagród BAFTA, rola ta przyniosła aktorowi nagrodę stowarzyszenia krytyków filmowych. Kolejnym krokiem był występ w nominowanym do Oscara „Zatrutym piórze”, wyreżyserowanym przez Philipa Kaufmana na podstawie sztuki Douglasa McGratha, opisującej dzieje markiza De Sade. Gra w u boku Kate Winslet i Geoffrey’a Rusha przyniosła Phoenixowi nagrodę BFC za Najlepszą rolę drugoplanową. Tego samego roku aktor pojawił się w „Ślepym torze” Jamesa Gray’a – u boku Marka Wahlberga, Jamesa Caana, Faye Dunaway, Ellen Burstyn i Charlize Theron. Następny film w karierze Phoenixa to przebój światowych kin - „Znaki” M. Night Shyamalana. Do pracy z tym reżyserem aktor wrócił już dwa lata później, w gotyckim thrillerze „Osada”, wcielając się w postać młodego członka XIX - wiecznej społeczności, marzącego o zobaczeniu świata poza granicami wioski. Chwilę później mogliśmy usłyszeć go w disneyowskiej animacji „Mój brat niedźwiedź”, gdzie użyczył

swego głosu głównej postaci: Kenai. Tego samego roku Phoenix wystąpił u boku Claire Danes w melodramacie „Wszystko dla miłości”. Następne role Phoenixa to kreacje w „Buffalo Soldiers” oraz w „Płonącej pułapce”. W roku 2004 olbrzymie uznanie przyniosło mu wcielenie się w cynicznego dziennikarza obserwującego masowe morderstwa Tutsi w wyreżyserowanym przez Terry’ego George’a „Hotelu Rwanda”. Dwa lata później z równie wielkim entuzjazmem przyjęto występ Phoenixa w roli legendarnego piosenkarza Johnny’ego Casha w biograficznym obrazie Jamesa Margolina „Spacer po linie”. Za rolę u boku nagrodzonej Oscarem Reese Witherspoon, aktor otrzymał swoją drugą nominację do nagrody Akademii (tym razem za najlepszą rolę pierwszoplanową), zdobył Złoty Glob za Najlepszą kreację aktorską. Rok 2007 to ponowna praca z Markiem Wahlbergiem i reżyserem Jamesem Gray’em, tym razem przy „Królach nocy” oraz występ w wyreżyserowanej przez Terry’ego George’a „Drozdzie do przebaczenia”, poruszającym dramacie, w którym partnerowała mu Jennifer Connelly. Nakręceni rok później „Kochankowie” w których zagrał wraz z Gwyneth Paltrow i Isabellą Rossellini to jego trzeci film wyreżyserowany przez Jamesa Gray’a.

W październiku 2008 roku podczas konferencji prasowej aktor oznajmił, że rezygnuje z dalszej kariery filmowej, by skupić się na tworzeniu muzyki. Okazało się jednak, że była to jedynie część roli przygotowanej na potrzeby „Jestem, jaki jestem” (reż. Cassey Affleck). Film miał swoją premierę na MFF w Wenecji, pokazano go również podczas MFF w Toronto w 2010 roku. W 2012 roku swoją premierę miał głosny „Mistrz” Paula Thomasa Andersona, gdzie Phoenix zagrał główną rolę - u boku Philipa Seymoura Hoffmana i Amy Adams. Rok później wystąpił w „Imigrantce”, kolejnym filmie Jamesa Gray’a. Wielkim sukcesem okazała się „Ona” w reżyserii Spike’a Jonze’a, w którym aktor zagrał mężczyznę zakochanego w systemie operacyjnym swojego komputera. Głosu maszynie użyczyła Scarlett Johansson. W 2014 do swojego kolejnego filmu, „Wady ukrytej” na podstawie powieści Thomasa Pynchona, zaangażował go Paul Thomas Anderson, a rok później po raz pierwszy wystąpił u Woody’ego Allena – w „Nieracjonalnym mężczyźnie” (u boku Emmy Stone).

Będąc zaangażowanym społecznie aktywistą, Phoenix udziela swego wsparcia licznym organizacjom charytatywnym zajmującym się prawami człowieka i ochroną praw zwierząt, przede wszystkim Amnesty International, The Art of Elysium, Heart, The Peace Alliance, PETA. Zasiada także w radzie nadzorczej The Lunchbox Found. Głos aktora można usłyszeć między innymi w filmie „Mieszkańcy Ziemi”, opisującym nadużycia w hodowli zwierząt, za co w 2005 roku nagrodzono go specjalną nagrodą podczas festiwalu w San Diego. Dziełem Phoenixa jest również narracja w pochodzącym z tego samego roku filmie dokumentalnym „Wciąż żyję: pamiętniki młodych ludzi, którzy żyli w czasie Holocaustu”. Aktor wyreżyserował również kilka wideoklipów, między innymi dla Ringside, She Wants Revenge, People in Planes, Arckid, Alberta Hammonda Jr. oraz Silversun Pickups.

Wkrótce będziemy mogli oglądać Phoenixa w biograficznym „Don’t Worry, He Won’t Get Far On Foot” w reżyserii Gusa Van Santa na podstawie życia i twórczości amerykańskiego rysownika Johna Callahana oraz jako Jezusa Chrystusa w „Marii Magdalenie” u boku swojej życiowej partnerki Rooney Mara, która zagra tytułową rolę.

Wybrana filmografia:

- 1981 - Posterunek przy Hill Street / Hill Street Blues (TV)
- 1984 - Backwards: The Riddle of Dyslexia (TV)
- 1985 - Kids Don't Tell (TV)
- 1985 - Alfred Hitchcock Presents (TV)
- 1986 - Gwiazda poranna/Gwiazda wieczorna / Morningstar/Eveningstar (TV)
- 1986 - Kosmiczny obóz / SpaceCamp
- 1987 - Ruscy na Florydzie / Russkies
- 1988 - Świadek morderstwa / Secret Witness (TV)
- 1989 - Spokojnie, tatuśku / Parenthood
- 1991 - Walking the Dog
- 1995 - Za wszelką cenę / To Die For
- 1997 - Abbottowie prawdziwi / Inventing the Abbotts
- 1997 - Droga przez piekło / U Turn
- 1998 - Powrót do raju / Return to Paradise
- 1998 - Martwe gołębie / Clay Pigeons
- 1999 - Osiem milimetrów / 8MM
- 2000 - Gladiator
- 2000 - Ślepy tor / The Yards
- 2000 - Zatrute pióro / Quills
- 2001 - Buffalo Soldiers
- 2002 - Znaki / Signs
- 2003 - Wszystko dla miłości / It's All About Love
- 2004 - Płonąca pułapka / Ladder 49
- 2004 - Osada / The Village
- 2004 - Hotel Ruanda / Hotel Rwanda
- 2005 - Spacer po linii / Walk the Line
- 2007 - Królowie nocy / We Own the Night
- 2007 - Droga do przebaczenia / Reservation Road
- 2008 - Kochankowie / Two Lovers
- 2010 - Joaquin Phoenix: Jestem, jaki jestem / I'm Still Here
- 2012 - Mistrz / The Master
- 2013 - Ona / Her
- 2013 - Imigrantka / The Immigrant
- 2014 - Wada ukryta / Inherent Vice
- 2015 - Nieracjonalny mężczyzna / Irrational Man
- 2017 - Nigdy cię tu nie było / You Were Never Really Here